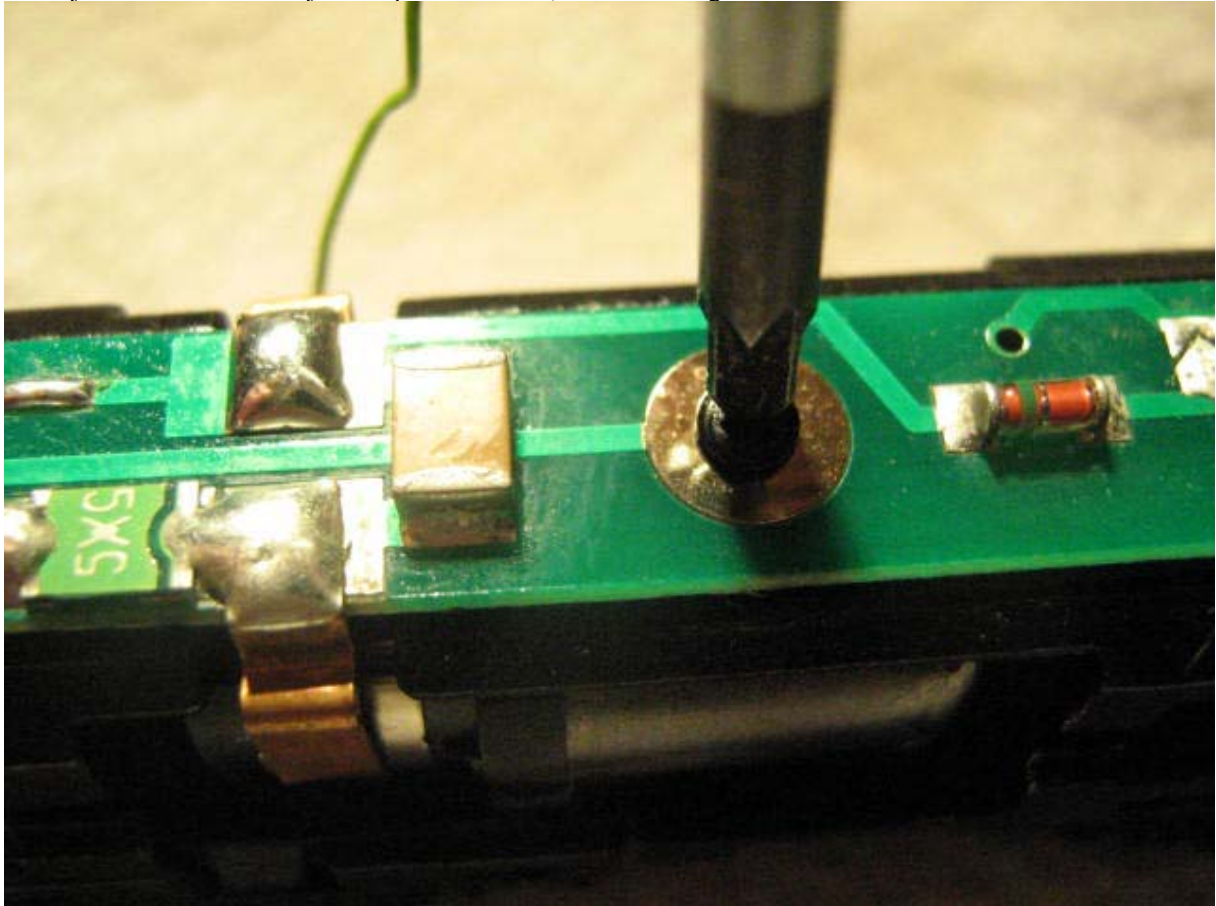

Minitrix NoHAB digitális átalakítása

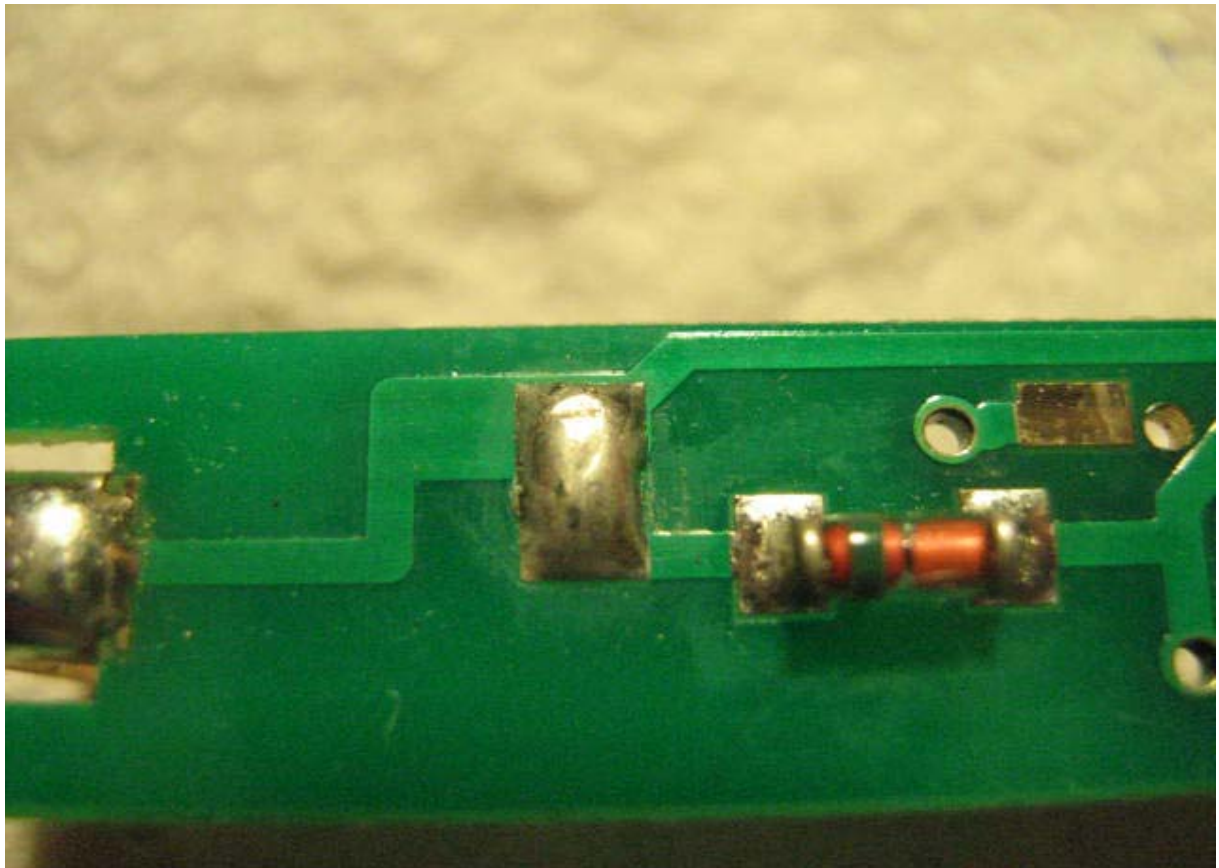
Fura egy szerzet a Minitrix egyik modellje, a MÁV M61 dízelmozdony (12270). Azt írja a használati utasítása, hogy „a 66838 dekoder beépítésére előkészített”. Nos, hely valóban van a modellben, de klasszikus dekoder aljzatnak nyoma sincs. Mivel a modell gyárilag analóg üzemű, így az elektromos panel alján található forrasztófelületekre kötve a dekodert, az tönkre fog menni. Hogy mit, és hogyan kell csinálni ahhoz, hogy a NoHAB-unk digitális pályán is futhasson, arról a használati utasítás nem ír egy szót sem! A következőkben röviden leírom, és képekkel is bemutatom, hogyan kell a Trix 66838 SX/DCC dekodert a modellbe beépíteni. Ezt a típust azonban én csak akkor javaslom, ha SX rendszerben üzemeltetjük a berendezésünket. DCC üzemben a beépítés menete megegyezik, de ennél lényegesen olcsóbb, és jobb dekodert is választhatunk hozzá.

Figyelem! A beépítéshez csak azok fogjanak hozzá, aki alapvető elektronikai ismeretekkel, és forrasztási gyakorlattal rendelkezik! Elengedhetetlen a beépítéshez elsősorban a megfelelően vékony páka, aminek a hőmérséklete szabályozható, valamint az N modellezésben megszokott finom műszerész szerszámok, fogók, csípőfogó, csipeszek, csavarhúzó, szükség esetén nagyító!

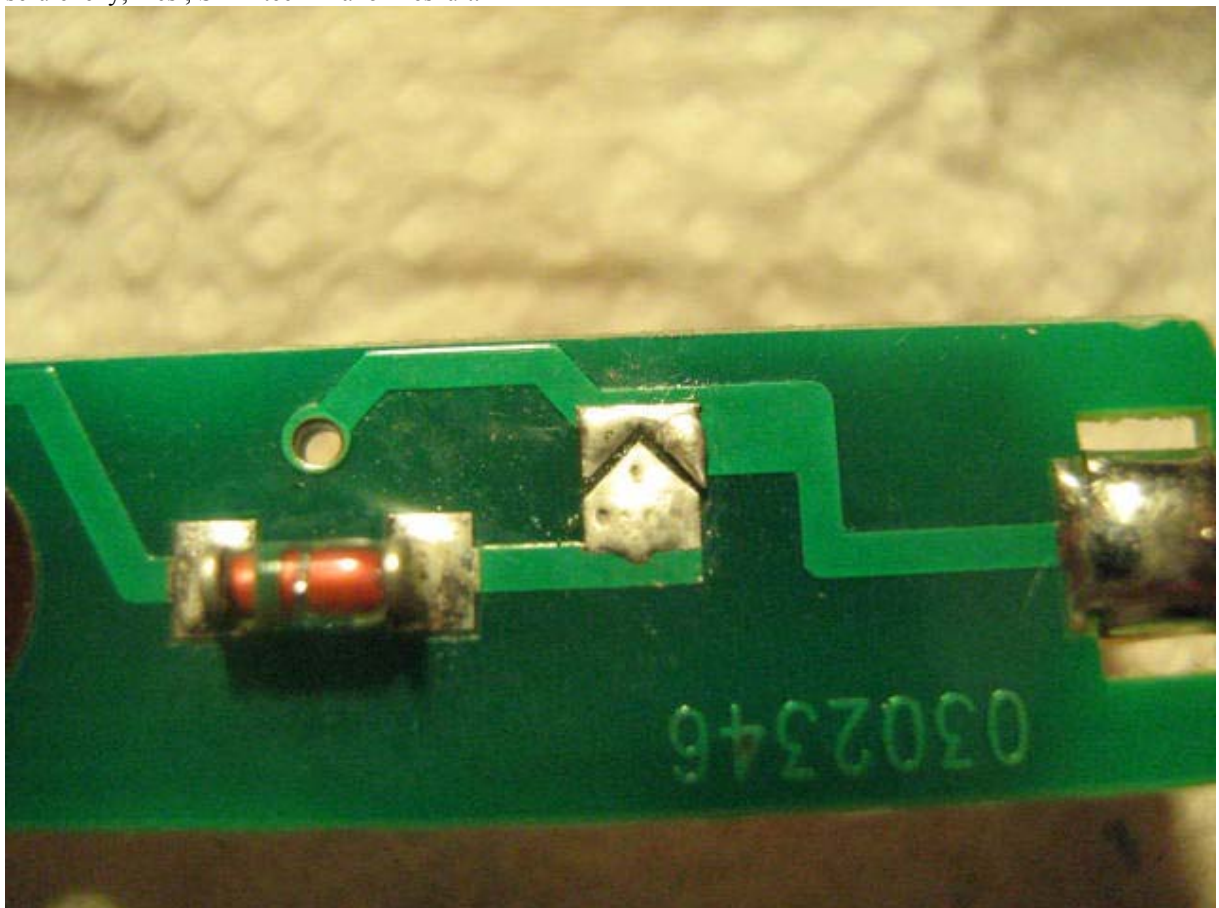
Első lépésben emeljük le a mozdonytestet a vázról. Középen, két oldalon óvatosan feszítsük ki, és a váz kiemelhető. Forrasszuk le az egyetlen zöld vezetékét a váz tetején található elektromos panelről, a rögzítő csavart csavarjuk ki! Óvatosan emeljük le a panelt a vázról, ezzel lesz dolgunk ettől kezdve.

A digitális technikában a sínrel csak a dekoder lehet elektromosan összekötve, a motor egyáltalán nem, és a világításnak is csak az egyik pólusa. Minden csak a dekoderrel lehet összeköttetésben. Figyelmesen tanulmányozva a panelt, találunk a két végén egy-egy nagyobb mennyiségű ónnal beforrasztott pontot. Ezek a világítás egyik pólusának az átkötéseit rejtik.

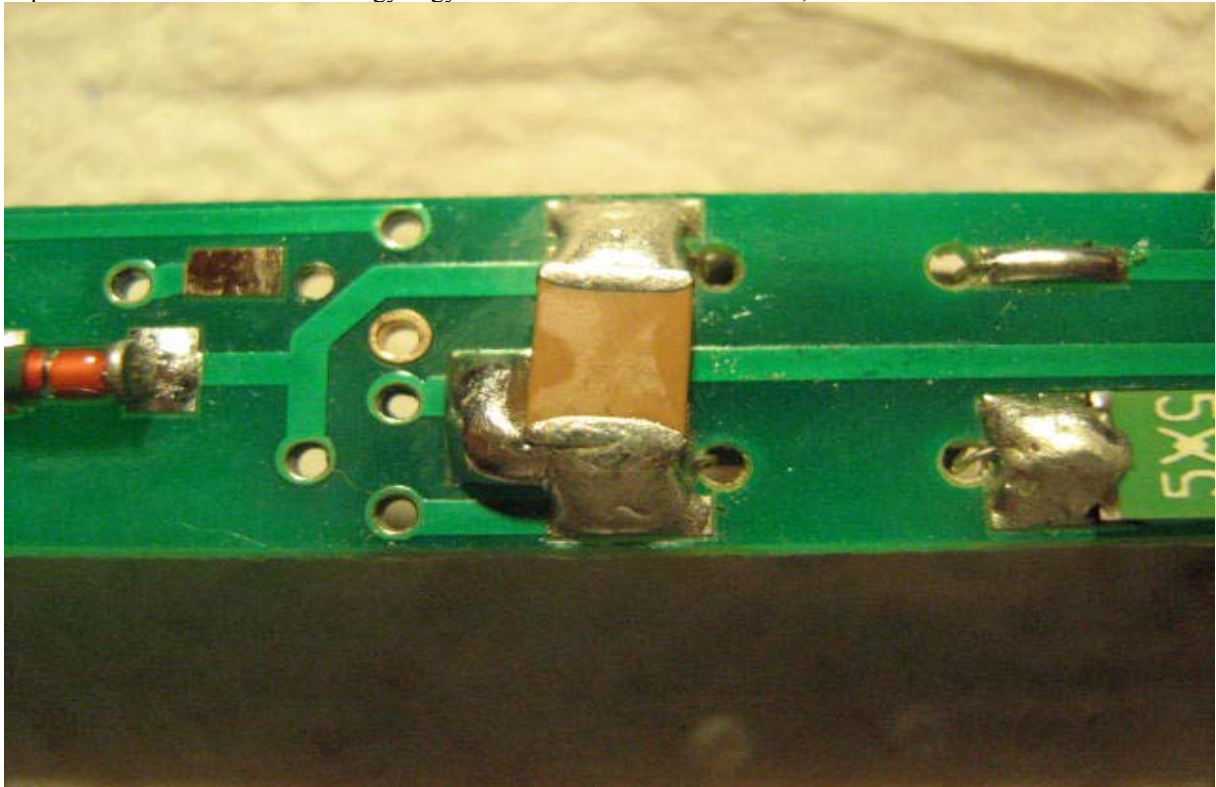

Ezekről ónszippantóval távolítsuk el a forrasztóónt, vagy még egy kis ónnal megolvasztva a pákával tegyük szabaddá a felületet. A rézharisnyás, sok műszerésznél megszokott módszert nem javaslom, a panel túlságosan sérülékeny, kicsi, SMD technikához készült.

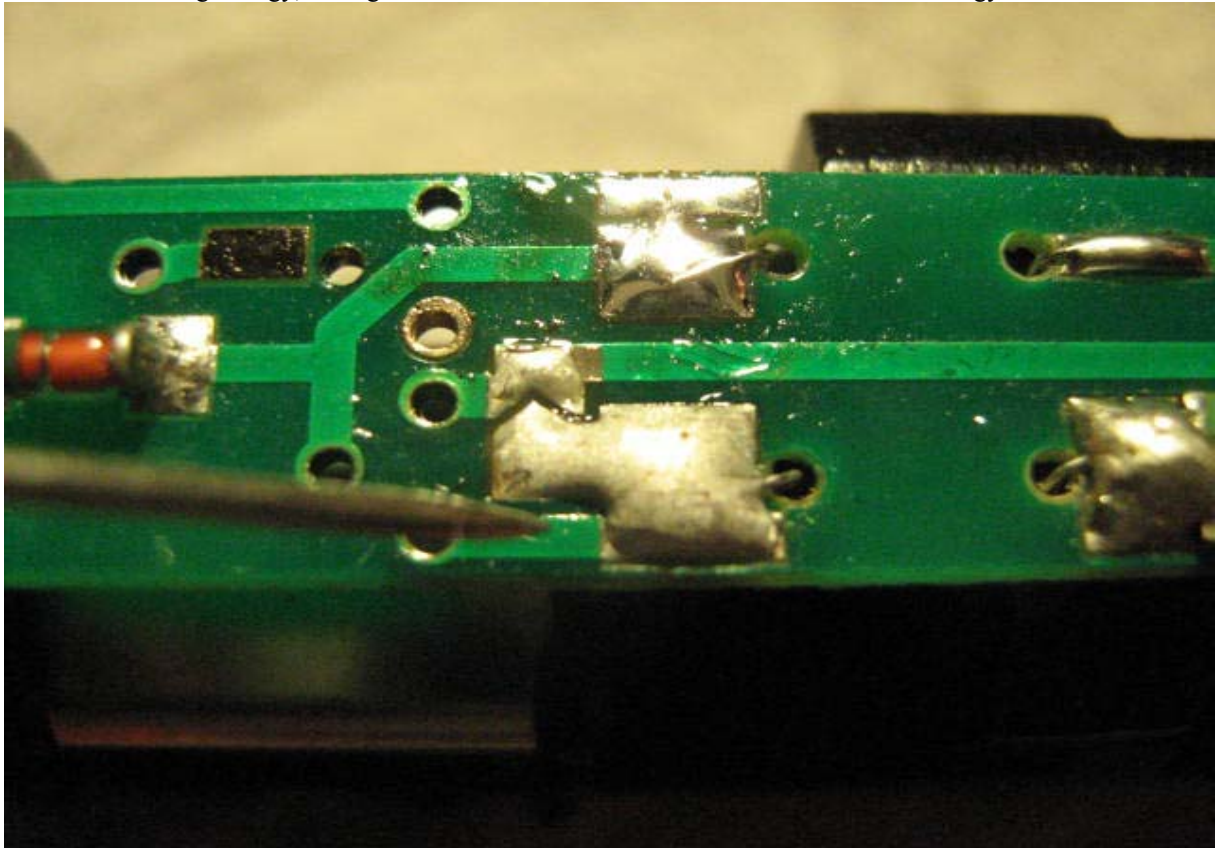

DCC tippek, trükkök

A panel motorhoz közeli felében egy nagyobb SMD kondenzátort találunk, ezt távolítsuk el!

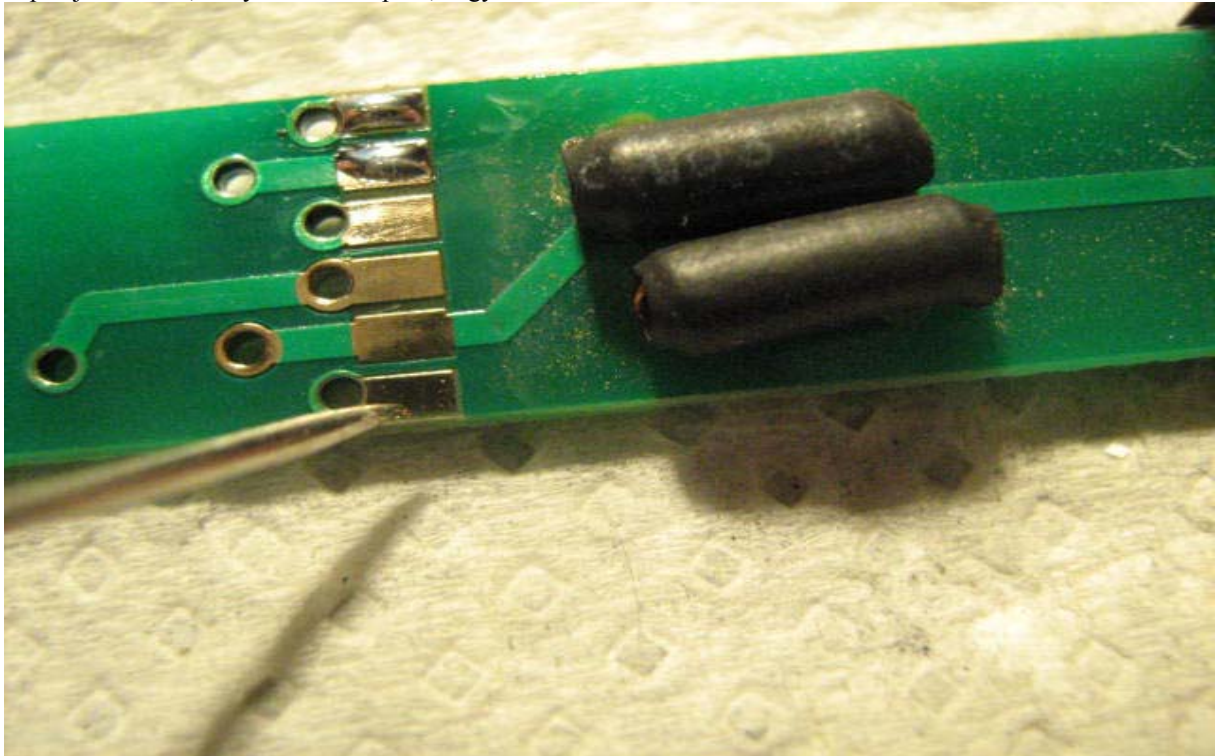

Alatta is találni fogunk egy, a világításhoz hasonló átkötést. Az előzőkben leírtak szerint tegyük ezt is szabaddá.

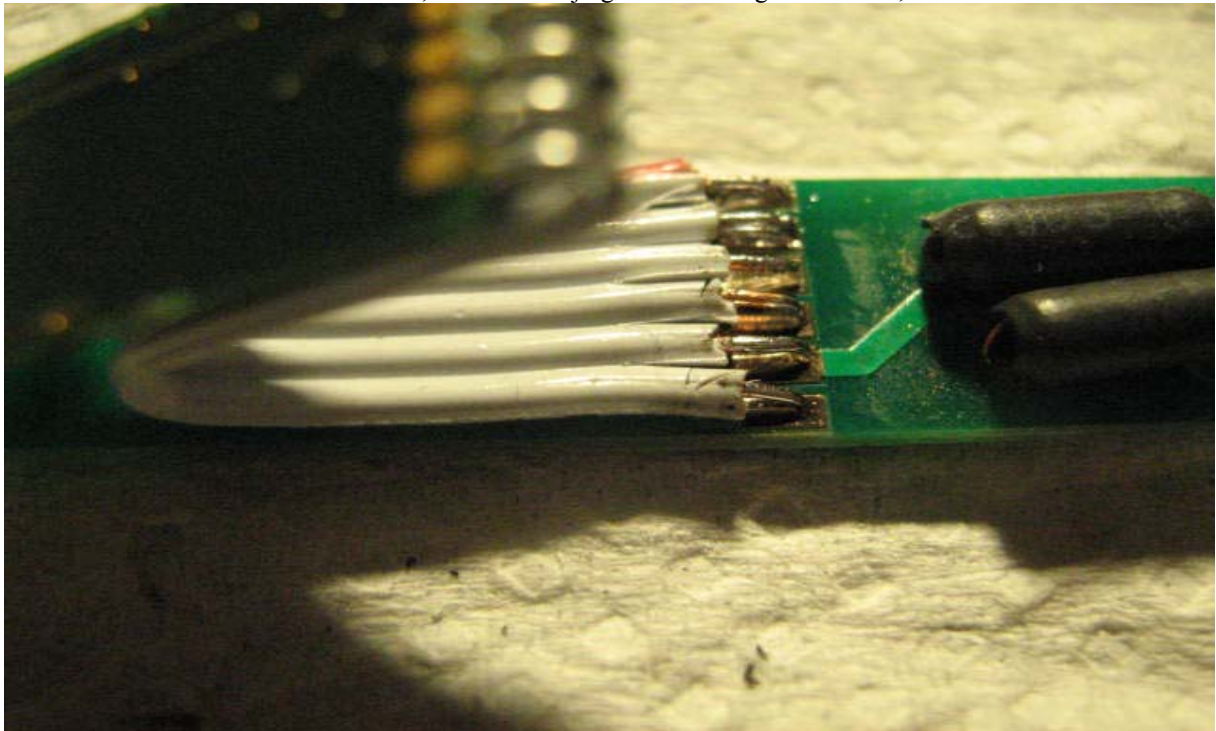

DCC tippek, trükkök

A panel alján találunk hat darab aranyozott forrasztófelületet, a dekoder lábainak helyét. Figyeljünk arra, hogy a képen jeleztem is, melyik lesz az 1 pont, vagyis a motorra vezető 1-es csatlakozás.

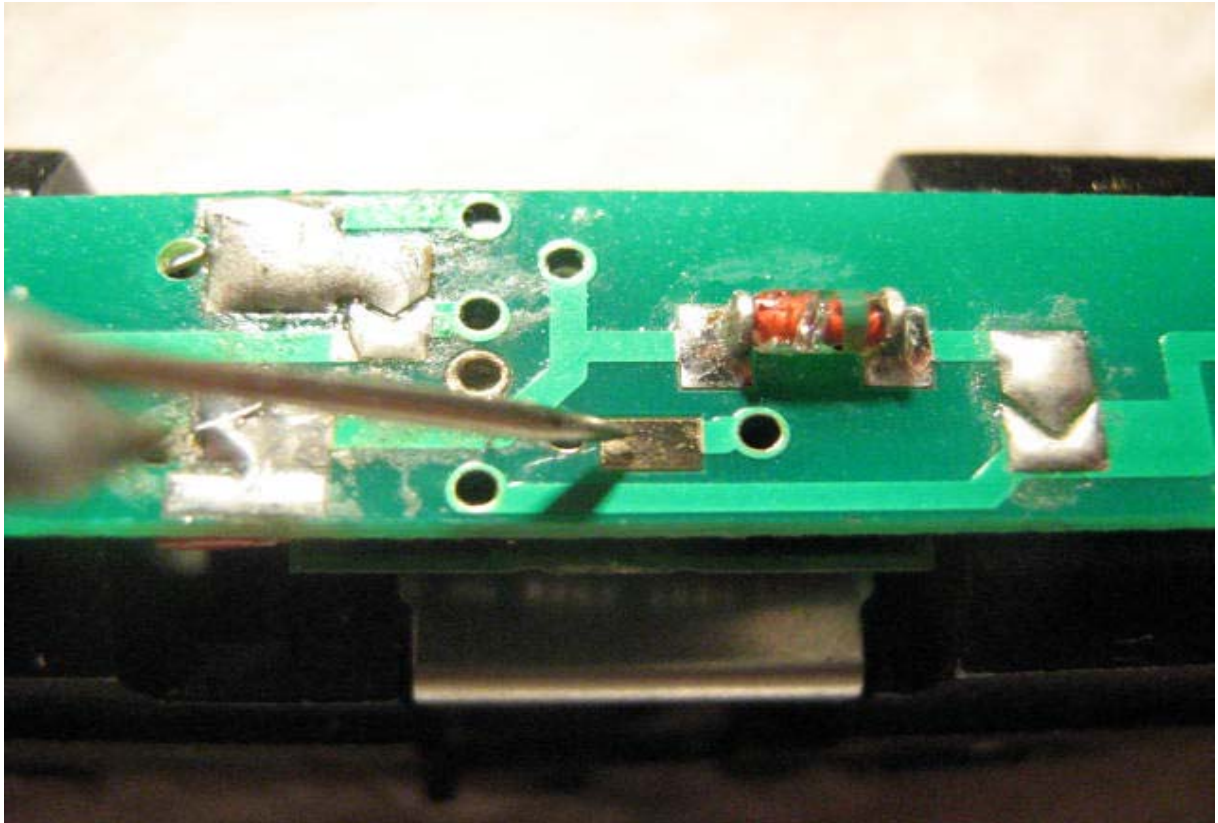
Ezekre kell ráforrasztanunk a dekoder vezetékeit, gondosan ügyelve arra, hogy ne okozunk rövidzárat! A dekoder vezetékeit le kell rövidítenünk, mert összehajtogatva túl vastagok lennének, és nem férnének el.

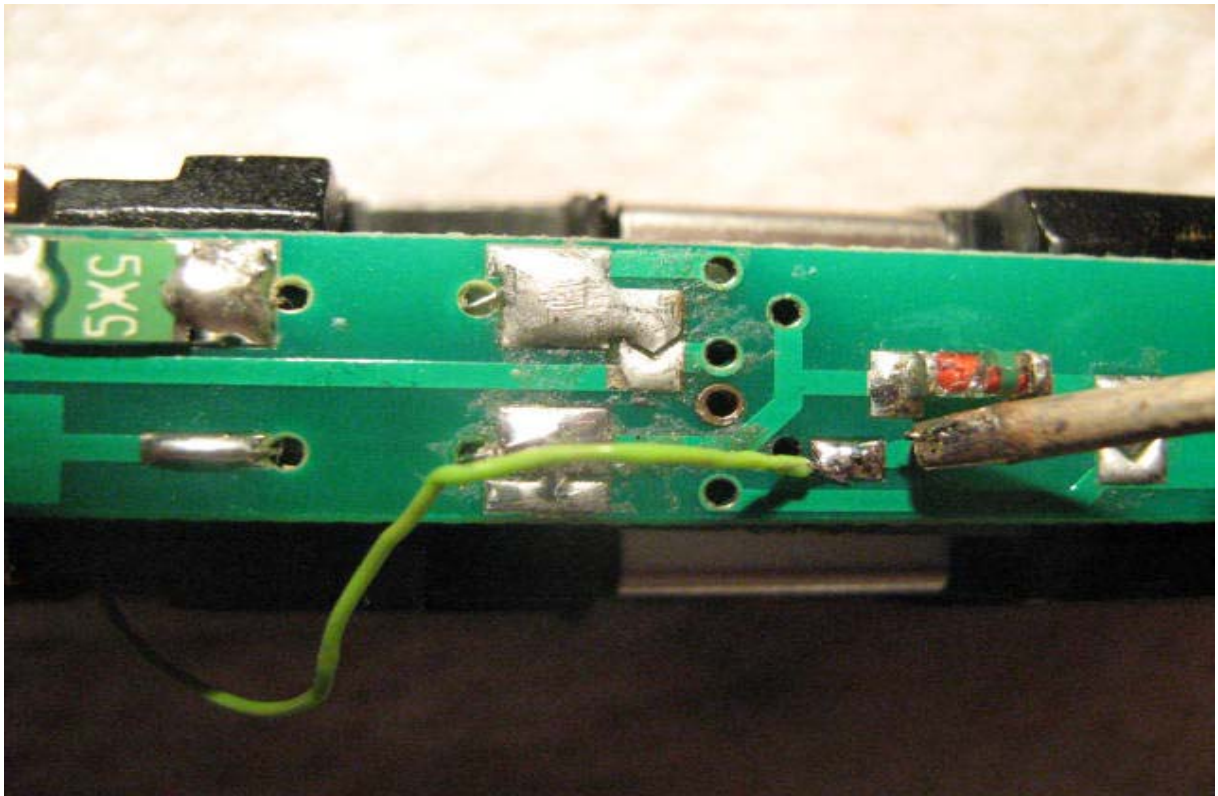
A hajtogatást óvatosan végezzük el, nehogy a dekoder sérüljön! Úgy helyezzük el a dekodert, hogy az alkatrészekkel beültetett fele nézzen majd a panel felé, vagyis beszerelt helyzetben felfelé nézzen a dekoder. A gyártók jelölni szokták a dekoderen az 1-es csatlakozást, vezetékes kivitelű dekoder esetében pedig a narancsszínű az 1-es láb. Sajnos a Trix a 66838 dekoderrel nem követi ezt a szép hagyományt! Mindenkivel ellentétben ezen a dekoderen nem az 1-es, hanem a 6-os láb van jelölve a szürke színű szalagkábelben egy jól látható piros csíkkal! Csakhogy ez a hátsó világítás vezetéke, nem pedig a motoré, erre legyünk figyelemmel, és ne a megszokás, valamint a szabvány szerint járjunk el!

DCC tippek, trükkök

Óvatosan szereljük vissza a dekoderrel felszerelt panelt a helyére, vigyázva arra, hogy a dekoder ne éjen a fém vázhoz, valamint a motorra, és a világítás izzóira vezető lemezrugós érintkezők ne feszüljenek, vagy görbüljenek el! Csavarjuk vissza a rögzítő csavart! A modell egyetlen szabadon maradt, zöld vezetékét a képen látható pontra kell ráforrasztanunk.

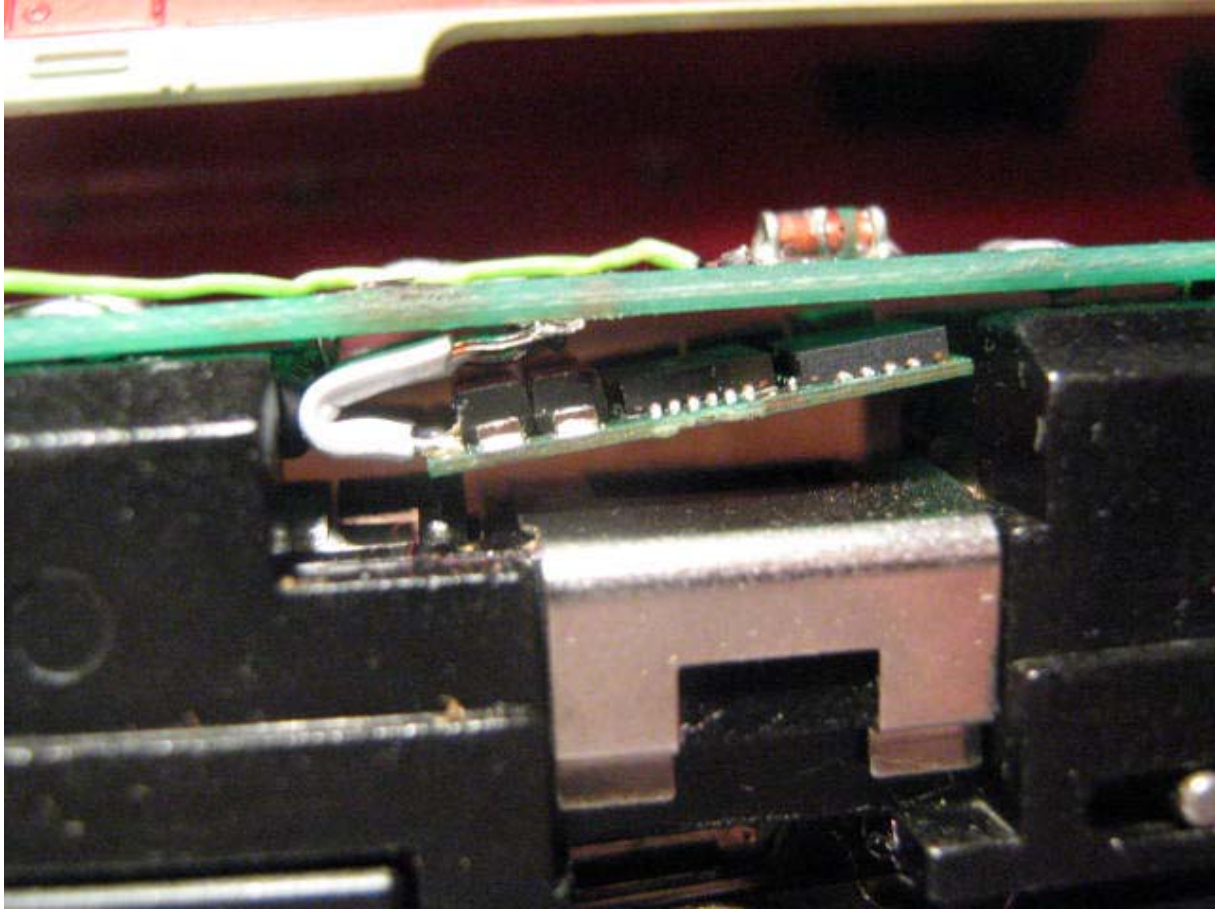

A vezetékét rendezzük el, ne feszüljön sehhol. Sajnos a szigetelése eléggé vékonyka, vigyázzunk arra, hogy ne sértsük fel sehhol!

DCC tippek, trükkök

Ha mindennel készen vagyunk, akkor valahogy így kell kinéznie a munkánknak:

A Trix dekoder vezetékai nagyon merevek, így képesek megtartani a dekodert a képen látható helyzetben. Más dekoderek esetében kétoldalas vastag ragasztószalaggal rögzíteni kell a dekodert!

Ha készen vagyunk, még egyszer ellenőrizzük le, hogyan dolgoztunk. Sehol nem lehet a csatlakozó sávok között rövidzárlat, ha szükséges nagyítóval vizsgáljuk át a forrasztásainkat! Tegyük a pályára a modellt, és kapcsoljuk be a digitális rendszerünket. A dekoder gyári címén (DCC-ben ez a 3-as) próbáljuk ki a mozdonyt mindkét irányban, és kapcsoljuk be a világítást is! Ha minden megfelelően működik, pattintsuk vissza a mozdonyházat, készen vagyunk! Kezdődhet a dekoder programozása, utána a modellünk immár digitális üzemben is teljes értékű tagja lesz a mozdonyparkunknak!

Türelmet, gondos, jó munkát kívánok, majd sok örömet a modellvasútban!

Virágh István